

Notitie wijzigings- en verlengingsverzoek Ontheffing Voltastraat 86a te Doetinchem

Contactpersoon [REDACTED]
Datum 3 december 2025
Kenmerk N001 1303630JNA V01

1 Inleiding

Aan de Voltastraat in Doetinchem is in 2024 en 2025 met PFAS vervuilde grond afgegraven. Voor deze werkzaamheden is reeds een ontheffing verleend met zaaknummer 2023-008858 d.d. 28 juli 2023. Deze ontheffing is verleend voor verschillende soorten en verbodsbepalingen. Een overzicht hiervan is opgenomen in tabel 1.1

Tabel 1.1. Een overzicht van de soorten, verboden en belagen waarvoor reeds een ontheffing is verleend.
 Overgenomen uit tabel 1 van de reeds verleende ontheffing.

Soort	Verbod		Belang
Ransuil	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Heikikker	Artikel 3.5 lid 1	Het opzettelijk doden of vangen	B
Kamsalamander	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
	Artikel 3.34 lid 1	Het uitzetten van dieren of eieren van dieren	B, C
Alpenwatersalamander	Artikel 3.10 lid 1a	Het opzettelijk doden of vangen	
Grote bosmuis	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
	Artikel 3.34 lid 1	Het uitzetten van dieren of eieren van dieren	B, C
Eekhoorn	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Bunzing			
Hermelijn			
Wezel			
Steenmarter			

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
 B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
 C. Artikel 3.10 lid 2 onder a van de Wnb: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Doordat er op locatie nog een restverontreiniging zit in het grondwater zal er de komende jaren grondwatersanering moeten gaan plaatsvinden. Daarnaast zijn er nog licht verontreinigde delen aan de rand van plangebied waarvan op dit moment nog niet bekend is op welke wijze daar sanering zal gaan plaatsvinden.

Doordat landelijk de kennis omtrent PFAS-saneringen nog beperkt is, zal deze locatie ook gebruikt worden als 'proeftuin' om optimalisatie van saneringsmethoden te onderzoeken. Dit zal er aan bij dragen dat toekomstige saneringen met lagere kosten of een kleinere impact kan worden uitgevoerd. Hier wordt periodiek de aanwezige vegetatie verwijderd.

Dit wijzigingsverzoek beschrijft welke voorschriften gewijzigd dienen te worden en geeft daarnaast een toelichting over de verzochte wijzingen.

2 Te wijzigen voorschriften

2.1 Voorschrift 1

In voorschrift 1 is opgenomen dat *'De ontheffing geldt voor het plangebied aan de Voltastraat 86a te Doetinchem zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.'*

Het verzoek is om figuur 1 van bijlage 2 te vervangen door onderstaand figuur, figuur 2.1 uit de notitie. Als toelichting daarbij; het plangebied is daarmee ruimer dan in eerdere instantie zodat eventuele verontreinigen buiten de eerder contour ook kunnen worden gesaneerd. Mogelijk is de kap van één of enkele bomen nodig ten behoeven de sanering. De contour van de proeftuin wordt in figuur 2.1 aangegeven.

Figuur 2.1 Contour nieuwe plangebied (proeftuin) (rood en oranje omljnd), zwart: contour pad, rood: raster met amfibieënscherm, oranje: amfibieënscherm aanbrengen op bestaand hekwerk

2.2 Voorschrift 2

In voorschrift 2 is opgenomen dat 'De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 zijn uitgevoerd'.

Het verzoek is voorschrift 2 te wijzigen in; De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2030 zijn uitgevoerd.

Als toelichting bij is dat de werkzaamheden konden niet tijdig afgerond konden worden gezien de complexiteit die bij het saneren van PFAS komt kijken, dit is pas duidelijk geworden na het verkrijgen van de ontheffing. Om te voorkomen dat er in de toekomst een restverontreiniging achterblijft is het daarnaast nog nodig om voor enkele jaren het grondwater te saneren. Hoelang dit daadwerkelijk zal duren is op dit moment nog niet bekend. Zodoende wordt zekerheidshalve voor een periode van 5 jaar aangevraagd.

2.3 Voorschrift 14

In voorschrift 2 is opgenomen dat 'Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing worden uitgevoerd'.

Het verzoek is hierbij ook de mogelijkheid toe te voegen om extra maatregelen te nemen als eventueel extra bomen moeten worden gekapt waarin mogelijke verblijfplaatsen aanwezig zijn. Als voorstel wordt hiervoor in tabel 2.1 een compensatievoorstel gedaan per aan te tasten extra verblijfplaats.

Soorten waarop negatief effect mogelijk is	Permanente mitigatie per aan te tasten extra verblijfplaats
Ransuil	Per aan te tasten verblijfplaats worden 4 extra nestmanden geplaatst, conform dezelfde voorwaarden als tabel 3 uit de ontheffing.
Eekhoorn	Per aan te tasten verblijfplaats worden 2 extra nestkasten geplaatst, conform dezelfde voorwaarden als tabel 3 uit de ontheffing.
Grote bosmuis, bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, Alpenwatersalamander, kamsalamander, heikikker	Per aan te tasten een takkenril worden 2 extra takkenrillen geplaatst van minimaal dezelfde afmeting als de aan te tasten takken ril, én per 400m ² aan te tasten bosschage wordt minimaal één takkenril extra aangelegd ter optimalisatie van de beschutting en overwinteringsmogelijkheden voor alle genoemde soorten.

Als toelichting hierop geldt dat het kappen van bomen of het verwijderen van groen altijd in overleg met een ecooloog zal gebeuren. Het huidige kapvlak zal middels aangepast beheer de komende jaren ongeschikt gehouden voor eventueel aanwezige beschermde soorten. Indien nodig zal het plangebied (tijdelijk) worden voorzien van een amfibieënscherm en/of klein wildraaster (zie figuur 2.2).

Figuur 2.2 Voorbeeld amfibieënscherm met wildraaster (bron: Arfman hekwerk)

Aanwezige vegetatie mag niet te diep wortelen, vanwege PFAS in het grondwater, waardoor de kapvlakte de komende jaren zal worden gemaaid of op vergelijkbare manier zal worden beheerd. Hoewel anno 2025 geen jaarrond beschermde nesten direct naast het plangebied aanwezig zijn,

bestaat er de kans dat deze er wel komen. Indien binnen de proeftuin proactief snoeien of verwijderen van bomen nodig is wordt in tabel 2.1 een voorstel voor compensatie opgenomen voor het geval er toch (mogelijke) verblijfplaatsen aangetast moeten worden. De planning van aanvullende werkzaamheden zal altijd in afstemming en in overleg met een ecooloog gebeuren zodat deze plaats zullen in de minst kwetsbare periode en met inachtneming van voldoende maatregelen die in lijn zijn met huidige ontheffing en/of de kennisdocumenten van BIJ12.

3 Wettelijk belang en alternatieven

3.1 Wettelijk belang

3.1.1 Toegepast wettelijk belang

Voor het verwijderen van de verontreiniging kan vanwege de volgende wettelijke belangen De verlenging van de ontheffing worden verleend:

- In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid (ransuil) en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot
- openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (steenmarter, wezel, hermelijn, bunzing, eekhoorn en grote bosmuis)
- In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde (steenmarter, wezel, hermelijn, bunzing, eekhoorn en grote bosmuis)
- In het algemeen belang (steenmarter, wezel, hermelijn, bunzing, eekhoorn en grote bosmuis)

3.1.2 In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang

De op locatie aanwezige verontreiniging zat voor de sanering in het grondwater en in de bodem. Op dit moment is de verontreiniging in het grondwater nog steeds aanwezig. De verontreiniging met PFAS is schadelijk voor de volksgezondheid én mogelijk ook schadelijk voor aanwezige (beschermde) soorten. Bij het niet verwijderen van de verontreiniging is het aannemelijk dat het verontreinigde gebied groter wordt. De in het grondwater aanwezige PFAS-verontreiniging kan zo afstromen richting de Oude IJssel en van daaruit kan verspreiden richting IJssel, en IJsselmeer. Daarom is het blijven saneren van het grondwater benodigd en kan het herstel van de groene corridor nog niet plaatsvinden. Daarnaast is het verwijderen van vegetatie blijvend benodigd om een nieuwe verontreiniging van de bodem met PFAS te voorkomen. Ook biedt dit kansen om met het realiseren van een proeftuin inzichten te verkrijgen hoe PFAS wordt opgenomen door bepaalde planten zonder dat er een nieuwe verontreiniging kan ontstaan. Vegetatie met diepe wortels zoals bomen en struiken neemt weer PFAS op waarmee het met bladstrooisel weer zorgt voor een nieuwe bodemverontreiniging indien het niet tijdig verwijderd kan worden. Dit werkt averechts en is iets wat vanuit de volksgezondheid niet mag plaatsvinden.

In het verleden is vastgesteld dat er sprake was van een geval van ernstige bodemverontreiniging waarvoor onaanvaardbare risico's voor de mens en verspreiding niet uit te sluiten zijn. Dit is vastgelegd in een beschikking (GE022203747, zaaknummer 2022-013620, d.d.8 december 2022) van de provincie Gelderland. De provincie besloot dat de verontreiniging ernstig en spoedeisend was volgens de Wet bodembescherming. In dit besluit is opgenomen dat de verontreiniging zo

spoedig mogelijk verwijderd dient te zijn, maar uiterlijk binnen 3 jaar. Dit is helaas op basis van huidig inzicht niet gelukt maar het zo snel mogelijk saneren van de verontreiniging is daarmee nog steeds een groot belang in het kader van de volksgezondheid. Ook na de bodemsanering is de verontreiniging nog steeds ernstig en spoedeisend en kan niet afgerond worden.

3.1.3 Ruimtelijke inrichting

Voor de soorten steenmarter, wezel, hermelijn, bunzing, eekhoorn en grote bosmuis wordt de verlenging van de ontheffing mede aangevraagd in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde. Het blijvend verwijderen van bomen en het opnieuw inrichten van het gebied valt nog steeds onder een ruimtelijke inrichting.

3.1.4 In het algemeen belang

Voor de soorten steenmarter, wezel, hermelijn, bunzing, eekhoorn en grote bosmuis wordt de verlenging van de ontheffing mede aangevraagd in het kader van het algemeen belang. Hiervoor wordt enerzijds verwezen naar de andere belangen en in aanvulling daarop is belangrijk om te vermelden dat de initiatiefnemer de gemeente Doetinchem is. Gemeentes hebben juist tot doel in het algemeen belang plannen en projecten tot uitvoer te brengen waarbij op lokaal niveau gezorgd wordt voor een gezond woon-, leef en werkklimaat.

3.2 Alternatievenafweging

3.2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt onderbouwd waarom er geen andere bevredigende oplossing bestaat voor het aanhouden van de grondwatersanering en het blijven verwijderen van vegetatie ter plaatse van het plangebied waarmee minder effecten op beschermde soorten optreden (Wnb, artikel 3.3, lid 4, sub a en artikel 3.8, lid 5, sub a). Dit geldt voor de locatie, de planning, de inrichting en de werkwijze bij uitvoering.

3.2.2 Locatie

De aanwezige verontreiniging zit alleen nog in het grondwater. Het verwijderen van de verontreinigen kan door op locatie het grondwater te onttrekken. Door op een andere locatie grond grondwater te onttrekken zal deze verontreiniging niet verdwijnen. Zodoende is de verontreiniging locatiespecifiek en is er geen alternatief beschikbaar qua locatie.

3.2.3 Planning

Doordat er het blijvende risico is dat zonder aanvullende grondwatersanering en blijvend verwijderen van vegetatie de verontreinigingscontour groter wordt, is het aanhouden van de sanering het belangrijkste uitgangspunt. Desalniettemin wordt blijvend in de planning zo veel als mogelijk rekening gehouden met de kwetsbare periodes van beschermde soorten. Zo vinden eventuele nodige werkzaamheden plaats buiten de kwetsbare periode van mogelijk aanwezige soorten. Het later uitvoeren van de werkzaamheden geeft het risico dat de verontreinigingscontour groter zal worden. Een grotere verontreinigingscontour betekent dat er meer effecten zijn op (beschermde) soorten, dat betekent indirect dat het uitstellen van de werkzaamheden zal leiden

tot grotere ecologische effecten. Met de huidige werkwijze worden effecten op beschermde soorten en essentiële functies voor verblijfplaatsen geminimaliseerd.

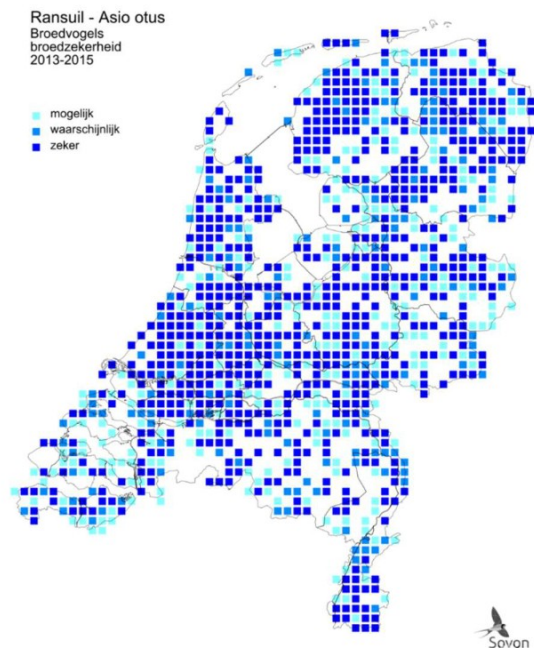
3.2.4 Werkwijze

Door het treffen van de eerder beschreven maatregelen zijn te allen tijde voldoende geschikte verblijfplaatsen binnen het leefgebied van de lokale populaties aanwezig. Daarnaast wordt het doden van individuen voorkomen door individuen de kans te geven het plangebied te verlaten en intrek te nemen in een van de aangeboden alternatieven. Er zal dan ook geen gunstiger alternatief zijn voor wat betreft de werkwijze waarbij er minder effecten te verwachten zijn op de aanwezige (beschermde) soorten.

4 Staat van instandhouding

4.1 Ransuil

De Nederlandse populatieomvang van ransuil wordt door Sovon geschat op 2100 tot 3000 broedparen. Voor Gelderland worden de aantallen geschat op 320 tot 440 broedpaar. In figuur 4.1 zijn de verspreidingsgegevens van ransuil als broedvogel weergegeven. Uit de kaart blijkt dat ransuil verspreid over heel Nederland voorkomt. De populatie- en verspreidingstrend wordt door de Sovon over een langjarige periode ingeschat als zeer ongunstig.

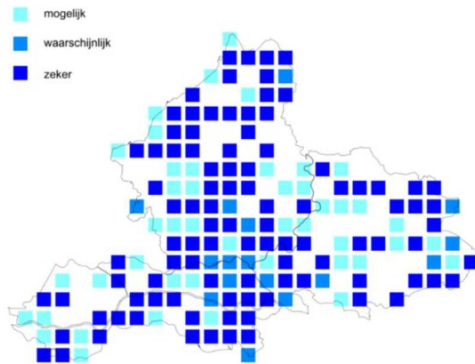
Figuur 4.1 Verspreiding van het voorkomen van (mogelijke) broedgevallen van ransuil in Nederland

Sovon heeft op regionaal (provinciaal) niveau de staat van instandhouding bepaald (Sovon, 2019). In figuur 4.2 is de regionale verspreiding van ransuil als broedvogel in Gelderland te zien. De

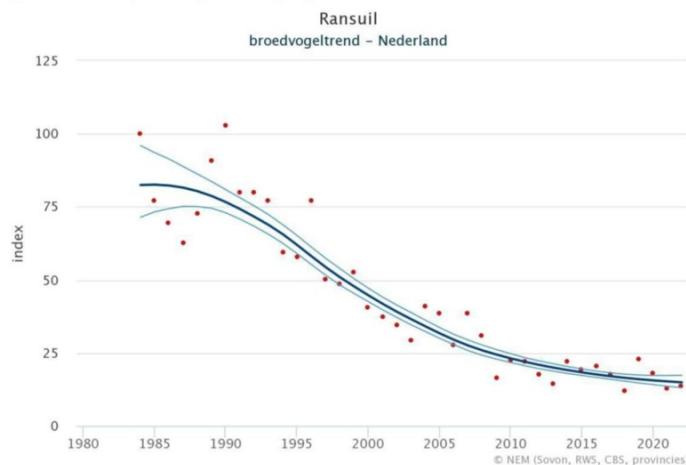

landelijke trend (figuur 4.3) laat een significante afname zien. Aldus Sovon (2019) is er in Gelderland sprake van een areaalverlies van meer dan 1% per jaar.

Ransuil - *Asio otus*
Broedvogels
broedzekerheid
2013-2015

Figuur 4.2 Verspreiding van mogelijke broedlocaties van ransuil in Gelderland

Figuur 4.3 Trendontwikkeling van ransuil als broedvogel in Nederland. Het beeld in Gelderland wijkt niet wezenlijk af.

Als het gaat om de lokale staat van instandhouding, dan moet die bepaald worden op basis van de gegevens die zijn verzameld bij de uitgevoerde onderzoeken (zie H2 van activiteitenplan). Hoewel de gegevens onvoldoende zijn om een echte inschatting te kunnen geven, is het gelet op de gegevens op nationaal en regionaal niveau, aannemelijk dat de staat van instandhouding lokaal niet wezenlijk zal afwijken. Belangrijkste is dat het voorzetten van de sanering en blijvend verwijderen van vegetatie niet zorgt voor een (verdere) verslechtering van de staat van instandhouding. Het voornemen is niet van invloed op mogelijke nestlocaties en tast de

functionele leefomgeving en het foerageergebied niet aan. De mogelijke nestlocatie die bij de start van de sanering aanwezig was is voldoende en tijdig gecompenseerd. Bij het starten van de sanering zijn voldoende alternatieve nest(mand)en aangeboden. Ook mogelijke toekomstige nestlocaties worden zoals bovenstaand aangegeven voldoende gecompenseerd en in de niet kwetsbare periode verwijderd.

Het te kappen deel van het bos was slechts een klein onderdeel van een veel grotere opstand. Op termijn zal er alsnog herplant plaats gaan vinden waardoor op termijn de situatie vergelijkbaar is met de oorspronkelijke. Uitvoering van de beoogde ontwikkeling heeft zodoende geen negatief effect op de huidige staat van instandhouding van ransuil. Zowel op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Tabel 4.1 Beoordeling staat van instandhouding ransuil in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig

4.2 Steenmarter

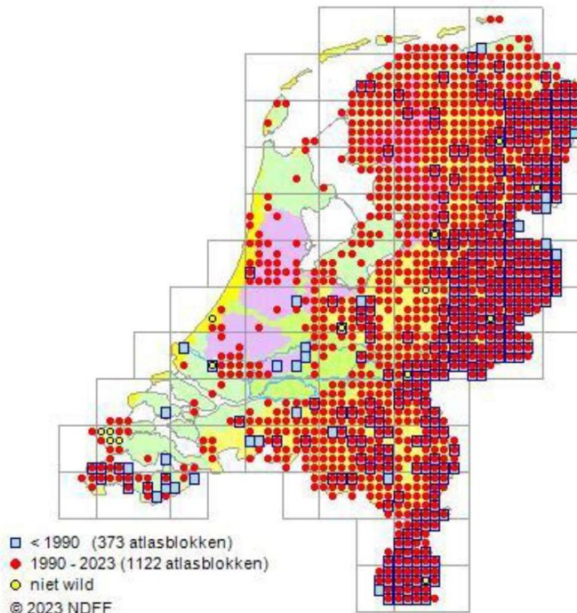
Het leefgebied van steenmarter bestaat uit allerlei gebieden, naast de bebouwde kom, komt de soort ook steeds vaker voor in het platteland. De soort breidt zijn voorkomen in sterke mate uit richting het westen na Nederland (zie figuur 4.4). Er is dan ook een sterke mate sprake van een toename in de populatie en de verspreiding. Doordat de soort opportuun is, is het aannemelijk dat zowel nationaal als regionaal sprake is van gunstige situatie qua leefgebied. Dit is in lijn met de bevindingen die door Arcadis (2018) zijn gedaan. Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn geen (recente) grootschalige ontwikkelingen bekend waardoor de situatie voor steenmarter op lokaal niveau anders zou zijn dat op nationaal en regionaal niveau.

Tijdens het opstarten van de sanering een verblijfplaats aangetast, dit betekent echter ook met het voortduren van de sanering en het blijvend verwijderen van vegetatie niet dat de steenmarter niet meer terecht kan in het plangebied en de directe omgeving. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd.

Daarnaast wordt altijd rekening gehouden met de kwetsbare periodes. Qua foerageergebied treden er nog steeds geen wezenlijke wijzigingen op. De verblijfplaats die verloren is gegaan is reeds ruimschoots gecompenseerd én daarnaast zijn er in het naastgelegen bosschage naar alle waarschijnlijkheid al enkele verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van takkenhopen. Door deze al aanwezige compensatie, en omdat de ontwikkeling slechts een klein deel van het totale beschikbare leefgebied van steenmarter omvat, heeft het voortzetten van de sanering en het periodiek verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin geen negatief effect op de staat van instandhouding van steenmarter.

Tabel 4.2 Beoordeling staat van instandhouding steenmarter in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Gunstig	Gunstig	Gunstig	Gunstig	Gunstig

Figuur 4.4 Verspreiding van steenmarter binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFF)

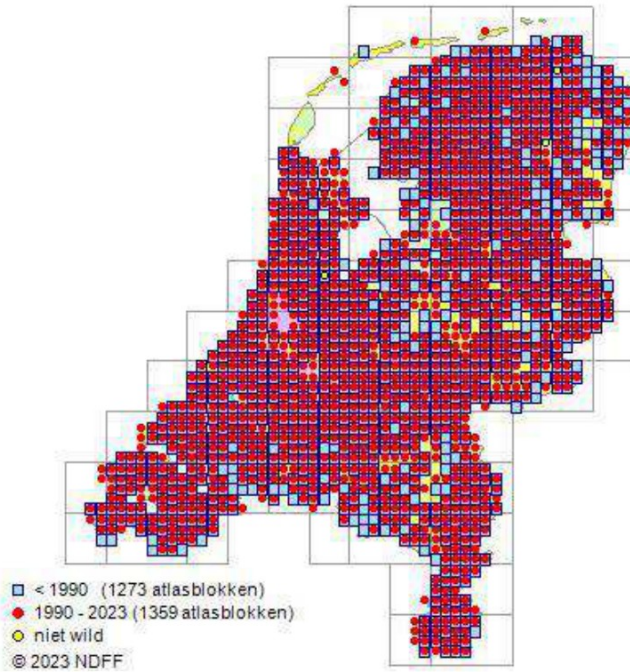
4.3 Wezel

De wezel heeft het moeilijk in Nederland (zie tabel 4.3). De soort kent een grote verspreiding en komt bijna in alle kilometerhokken in Nederland voor (zie figuur 4.5). Binnen deze verspreiding is de soort vooral gebonden aan structuurrijke terreinen met afwisseling tussen bossen, rietlanden, ruigtes en watergangen (Broekhuizen et al, 2016). Deze habitat komen binnen Nederland op veel plaatsen voor. Toch wordt de soort op veel plaatsen slechts sporadisch weergenomen. In veel andere landen in Europa wordt een afname van wezel geconstateerd. Ook binnen Nederland heeft de soort naar alle waarschijnlijkheid een negatieve trend. Dit heeft mogelijk te maken met een afname van de geschiktheid van het beschikbare habitat en de verbindingen tussen geschikte habitats door de nivellering en intensivering van de landbouw (ARCADIS, 2018). Doordat er in de nabije toekomst geen toename aan beschikbaar leefgebied wordt verwacht, wordt ook het toekomstperspectief voor deze soort als ongunstig beoordeeld. Er is geen reden om aan te nemen dat de regionaal en lokaal staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding.

Tabel 4.3 Beoordeling staat van instandhouding wezel in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig

Figuur 4.5 Verspreiding van wezel binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFF)

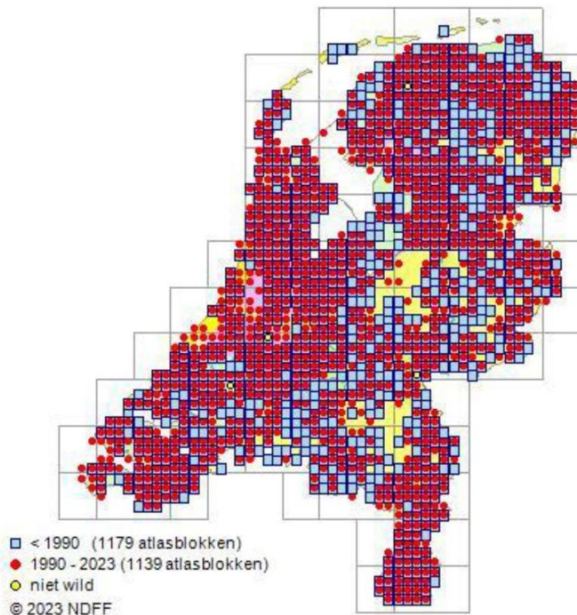
Bij het voornemen is slechts tijdelijk een klein deel van het leefgebied aangetast. Na afronding zal er al snel weer een vergelijkbare situatie zijn, daarbij zijn ook aanvullend alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd voor de start van de sanering waardoor de lokale populatie voldoende mogelijkheden heeft om op en nabij de locatie te kunnen blijven. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd. Daarnaast wordt altijd rekening gehouden met de kwetsbare periodes. Negatieve effecten voor de staat van instandhouding van wezel zijn hiermee uitgesloten bij het voortduren van de sanering en het blijvend periodiek verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin.

4.4 Hermelijn

Net als wezel, heeft ook hermelijn het binnen Nederland moeilijk. Deze marterachtige heeft kleinschalige structuurrijke landschappen nodig als leefgebied. Binnen Nederland is de soort in een aardig aantal kilometerhokken waargenomen, maar nergens liggen de aantallen echt hoog (zie figuur 4.6). Net als wezel is dit te wijten aan een intensivering van de landbouw die een versnippering van het leefgebied tot gevolg heeft gehad. Dit versnipperde leefgebied maakt de nog aanwezige populatie kwetsbaar, wat ook voor deze soort een negatieve invloed heeft op het toekomstperspectief. De inschatting van de landelijke staat van instandhouding van deze soort is opgenomen in tabel 4.4.

Tabel 4.4 Beoordeling staat van instandhouding hermelijn in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig

Figuur 4.6 Verspreiding van hermelijn binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFD)

Bij de start van de sanering is slechts tijdelijk een klein deel van het leefgebied aangetast. Na afronding zal er al snel weer een vergelijkbare situatie zijn, daarbij zijn aanvullend alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd waardoor de lokale populatie voldoende mogelijkheden heeft om op en nabij de locatie te kunnen blijven. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd. Daarnaast wordt altijd rekening gehouden met de kwetsbare periodes. Negatieve effecten voor de staat van instandhouding van hermelijn zijn hiermee uitgesloten bij het voortduren van de sanering en het blijvend periodiek verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin.

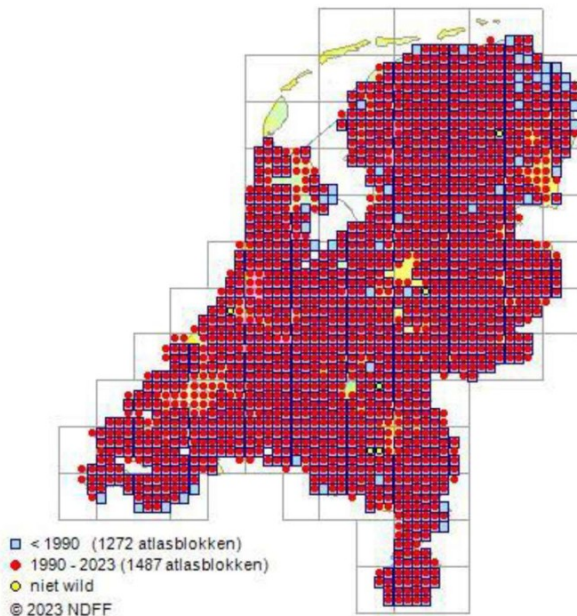
4.5 Bunzing

De habitatvoorkeur van bunzing en hermelijn overlappen elkaar grotendeels. Hierin heeft de hermelijn een voorkeur voor de iets vochtigere terreindelen. Ook hier speelt de intensivering van de landbouw een belangrijke rol in het voorkomen en de trant van deze soort binnen Nederland. Beiden zijn ook hier weer als negatief beoordeeld door het verdwijnen van kleinschalig cultuurlandschap en versnippering van geschikt leefgebied. Omdat er op korte termijn geen verandering van de geschiktheid van het leefgebied verwacht wordt, wordt ook het toekomstperspectief als ongunstig beoordeeld (zie tabel 4.5). Bij uitvoering van de

werkzaamheden zijn nieuwe leefgebieden voor bunzing ontwikkeld. Deze bestaan uit meidoornhagen, moerasgebieden, natuurvriendelijke oevers en de aanleg van takkenrillen. Hiermee krijgt de lokale populatie een impuls. Negatieve effecten voor de staat van instandhouding van bunzing zijn hiermee uitgesloten.

Tabel 4.5 Beoordeling staat van instandhouding bunzing in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig	Ongunstig

Figuur 4.7 Verspreiding van bunzing binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFF)

Bij het opstarten van de sanering is slechts tijdelijk een klein deel van het leefgebied aangetast. Na afronding zal er al snel weer een vergelijkbare situatie zijn zoals voorafgaand aan de sanering, daarbij zijn aanvullend alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd waardoor de lokale populatie voldoende mogelijkheden heeft om op en nabij de locatie te kunnen blijven. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd. Daarnaast wordt altijd rekening gehouden met de kwetsbare periodes. Negatieve effecten voor de staat van instandhouding van bunzing zijn hiermee uitgesloten bij het voortduren van de sanering en het blijvend periodiek verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin.

4.6 Eekhoorn

Het leefgebied van eekhoorn bestaat uit bosrijke gebieden, zowel in de bebouwde als buiten de bebouwde kom. De soort komt me name voor op de hogere zandgrond en in plaatselijk in de

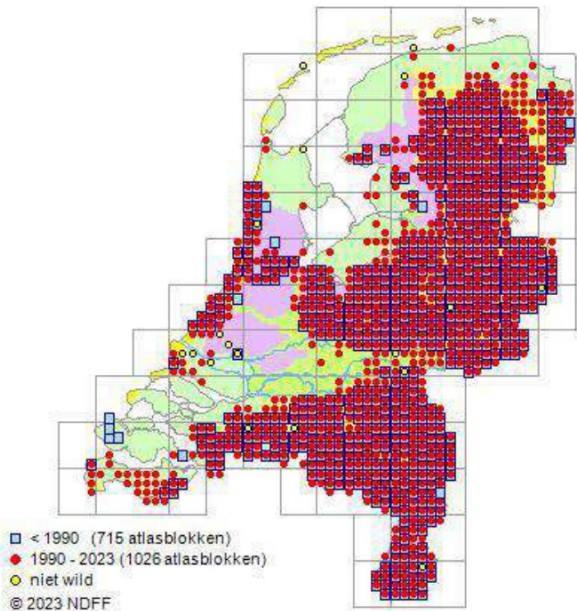

duinen. Doordat eekhoorn sterk gebonden is aan bossen op de hoge zandgronden is er landelijk sprake van ene min of meer stabiel beeld. Mede door het ouder worden van bossen lijkt er wel enige mate van uitbreiding van areaal te zijn, onder andere in Flevoland en het rivierengebied (zie figuur 4.8). Gelet op deze uitbreiding en de algehele trend van het ouder worden van bossen is het aannemelijk dat zowel nationaal als regionaal sprake is van gunstige situatie qua leefgebied. Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn geen (recente) grootschalige ontwikkelingen bekend waardoor de situatie voor eekhoorn op lokaal niveau anders zou zijn dat op nationaal en regionaal niveau. Er is in en om het plangebied, voor zover te beoordelen, geen sprake van versnippering.

Tijdens het voornemen is een (mogelijke) verblijfplaats aangetast, dit betekent echter niet dat de eekhoorn niet meer terecht kan in het plangebied en de directe omgeving. Eekhoorn is in relatief korte tijd in staat om zelf nesten te bouwen en zoals uit het uitgevoerde onderzoek ook blijkt, heeft eekhoorn zelf al enkele alternatieven in de omgeving. Voor de (mogelijke) verblijfplaats die verloren is gegaan zijn alternatieven aangeboden. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd. Het bosschage blijft daarnaast als geheel verbonden door een bomenrij waardoor er evenmin sprake is van versnippering door het voornemen. Na de werkzaamheden zal het bosschage weer worden herplant en zal het gehele plangebied weer onderdeel worden van het beschikbare leefgebied voor eekhoorn. Omdat de ontwikkeling slechts een klein deel van het totale beschikbare leefgebied van eekhoorn omvat, heeft de voorgenomen ingreep geen negatief effect op de staat van instandhouding van eekhoorn bij het voortduren van de sanering en het blijvend periodiek verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin.

Tabel 4.6 Beoordeling staat van instandhouding eekhoorn in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Gunstig	Gunstig	Gunstig	Gunstig	Gunstig

Figuur 4.8 Verspreiding van eekhoorn binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFF)

4.7 Grote bosmuis

Het leefgebied van grote bosmuis bestaat uit bosrijke gebieden, van oudsher kwam de soort eigenlijk alleen voor in Zuid-Limburg, maar tegenwoordig is de soort in een flinke opmars (zie figuur 4.9) en wordt de soort binnen het huidige verspreidingsgebied zowel in de bebouwde als buiten de bebouwde kom aangetroffen. De soort komt nu met name voor op de hogere zandgrond aan de oostgrens van het land. De soort is bezig met een sterke opmars, deze opmars is niet alleen te verklaren door het ouder worden van bossen. Gelet op deze uitbreiding en de algehele trend van het ouder worden van bossen is het aannemelijk dat zowel nationaal als regionaal sprake is van gunstige situatie qua leefgebied. Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn geen (recente) grootschalige ontwikkelingen bekend waardoor de situatie voor grote bosmuis op lokaal niveau anders zou zijn dat op nationaal en regionaal niveau. Er is in en om het plangebied, voor zover te beoordelen, geen sprake van versnippering.

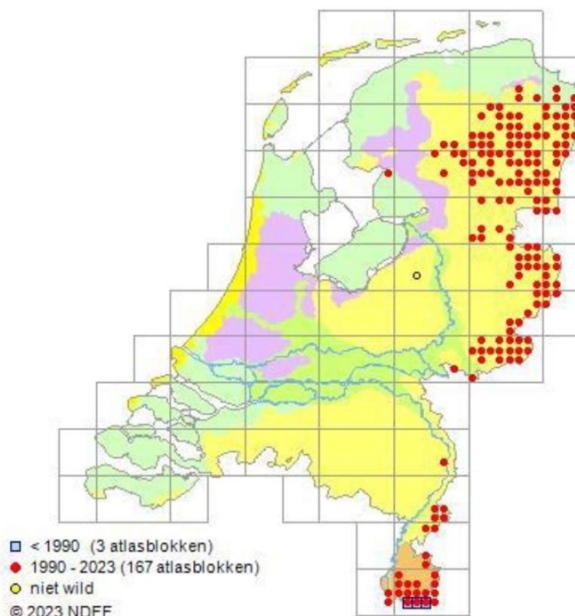
Bij de start van de sanering is een (mogelijke) geschikt leefgebied (met verblijfplaatsen) aangetast, dit betekent echter niet dat de grote bosmuis niet meer terecht kan in het plangebied en de directe omgeving. De directe omgeving bestaat nog steeds uit voldoende vergelijkbaar habitat waar de eventueel aanwezige exemplaren naar kunnen uitwijken. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd.

Het bosschage blijft daarnaast als geheel verbonden door een bomerij waardoor er evenmin sprake is van versnippering tijdens het voortduren van de sanering en het periodiek verwijderen van vegetatie uit de proeftuin. Na de saneringen en het opheffen van de proeftuin zal het bosschage weer worden herplant en zal het gehele plangebied weer onderdeel worden van het

beschikbare leefgebied voor grote bosmuis. Omdat de sanering slechts een klein deel van het totale beschikbare leefgebied van grote bosmuis omvat, heeft de voorgenomen ingreep geen negatief effect op de staat van instandhouding van grote bosmuis.

Tabel 4.7 Beoordeling staat van instandhouding grote bosmuis in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Gunstig	Gunstig	Gunstig	Gunstig	Gunstig

Figuur 4.9 Verspreiding van grote bosmuis binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFF)

4.8 Alpenwatersalamander

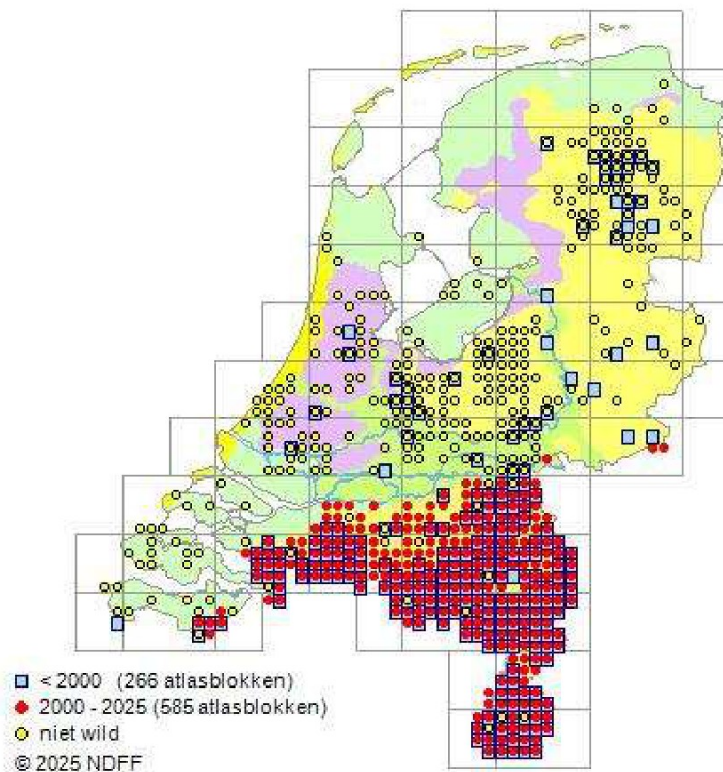
Alpenwatersalamander komt voornamelijk voor in Noord-Brabant en Limburg. Buiten beide genoemde provincies is de soort bekend van Zeeuws-Vlaanderen, het Rijk van Nijmegen en Drenthe (zie figuur 4.10). Door uitzettingen komt de soort nu ook relatief algemeen voor op de Veluwe, Utrechtse Heuvelrug en Het Gooi. Ook komt de soort steeds vaker voor in stedelijk gebied. De soort komt vaak voor in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij aanwezig is in beboste gebieden of kleinschalige landschappen met heggen en bosschages. Informatie over de staat van instandhouding van de alpenwatersalamander is binnen de provincie Gelderland bekend. Landelijk wordt de verspreiding als gunstig beoordeeld (Ravon & CBS, 2023) (zie figuur 4.11). Hiermee wordt de verspreiding ook binnen de provincie Gelderland als gunstig beoordeeld (Norren et al., 2019) (zie tabel 4.8). Er zijn landelijk geen data beschikbaar voor beoordeling van de huidige situatie van de kwaliteit van het leefgebied van Alpenwatersalamander. Omdat er geen achteruitgang in verspreiding is, wordt ingeschat dat de kwaliteit van het leefgebied onveranderd is (Norren et al., 2019). Op basis van de

aanname dat binnen het natuurlijke verspreidingsgebied in de nabije toekomst geen grote landschappelijke veranderingen plaatsvinden, zal het toekomstperspectief “gunstig” blijven.

Tabel 4.8 Beoordeling staat van instandhouding alpenwatersalamander in Nederland

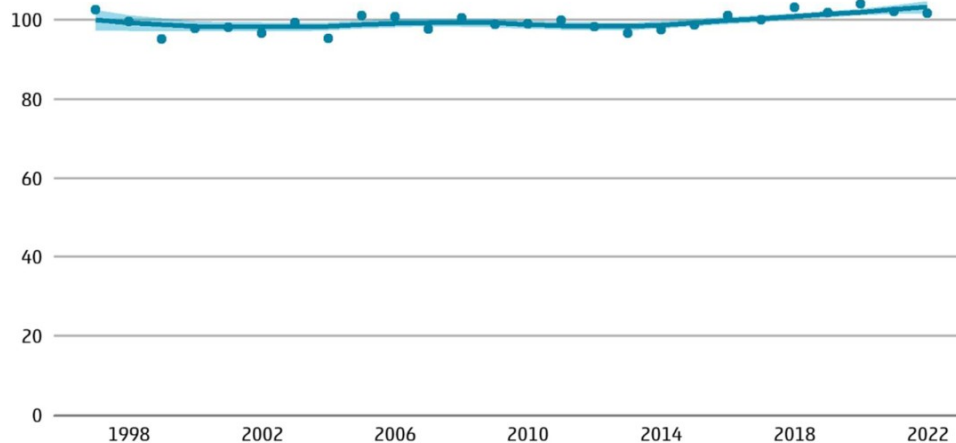
Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Gunstig	Gunstig	Gunstig	Gunstig	Gunstig

Figuur 4.10 Verspreiding van alpenwatersalamander binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFF)

Alpenwatersalamander, Nederland

Index (1997=100)

Bron: NEM (RAVON, CBS), 2023

Figuur 4.11 Trendontwikkeling van de verspreiding van alpenwatersalamander in Nederland

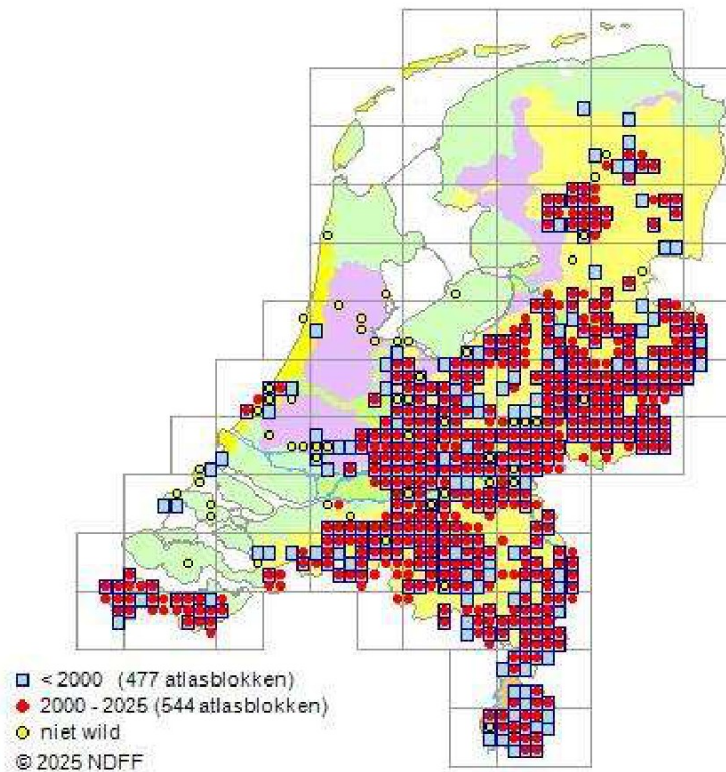
Bij de start van de sanering is slechts tijdelijk een klein deel van het leefgebied aangetast. Na afronding zal er al snel weer een vergelijkbare situatie zijn. In de nabije omgeving is voldoende alternatief leefgebied waardoor de lokale populatie voldoende mogelijkheden heeft om op en nabij de locatie te kunnen blijven. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen voor overwintering verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd. Daarnaast wordt altijd rekening gehouden met de kwetsbare periodes. Negatieve effecten voor de staat van instandhouding van alpenwatersalamander zijn hiermee uitgesloten bij het voortduren van de sanering en het blijvend periodiek verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin.

4.9 Kamsalamander

De kamsalamander komt van oorsprong voor in alle provincies, met uitzondering van Flevoland. De kamsalamander bezet vooral de zandgronden en het rivierengebied, met name het Oost- en Zuid-Nederland. Kamsalamander komt voornamelijk voor in kleinschalige landschappen met bospercelen, heggen en struwelen (zie figuur 4.12). De landelijke trend van kamsalamander laat een matige toename zien (BIJ12, 2017a & CBS, 2022) (zie figuur 4.13). De soort vertoont desondanks een matig ongunstige landelijke staat van instandhouding in Nederland (Wageningen UR, 2019). De staat van instandhouding in Gelderland is onbekend, maar er is geen reden om aan te nemen dat deze anders is dan de rest van de populatie (tabel 4.9).

Tabel 4.9 Beoordeling staat van instandhouding kamsalamander in Nederland

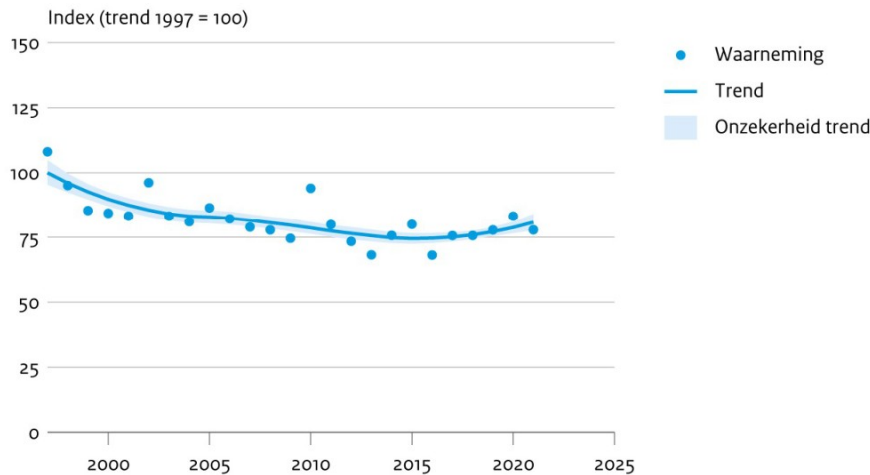
Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Gunstig	Gunstig	Matig ongunstig	Matig ongunstig	Matig ongunstig

Figuur 4.12 Verspreiding van kamsalamander binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFF)

Verspreiding van kamsalamander

Bron: NEM (RAVON, CBS)

CBS/sep22
www.clo.nl/nh155304

Figuur 4.13 Trendontwikkeling van de verspreiding van kamsalamander in Nederland

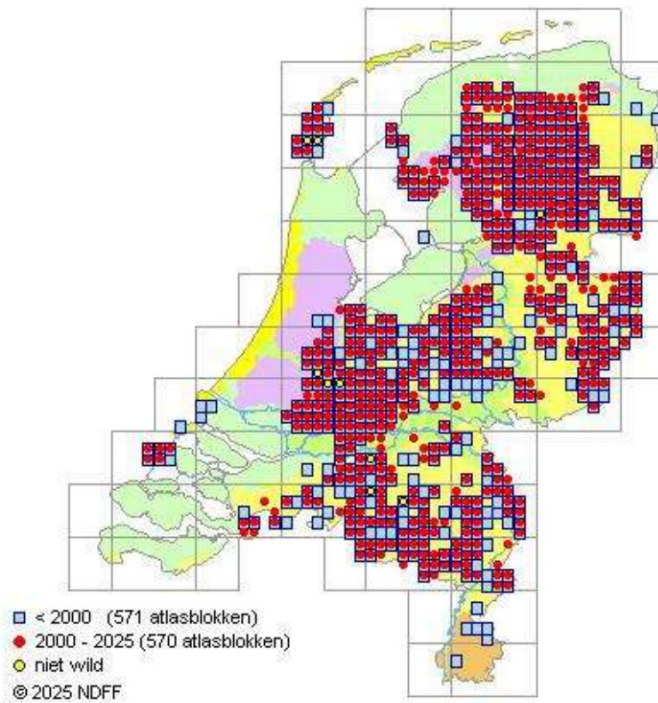
Bij de start van de sanering is slechts tijdelijk een klein deel van het leefgebied aangetast. Na afronding zal er al snel weer een vergelijkbare situatie zijn. In de nabije omgeving is voldoende alternatief leefgebied waardoor de lokale populatie voldoende mogelijkheden heeft om op en nabij de locatie te kunnen blijven. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen voor overwintering verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd. Daarnaast wordt altijd rekening gehouden met de kwetsbare periodes. Negatieve effecten voor de staat van instandhouding van kamsalamander zijn hiermee uitgesloten bij het voortduren van de sanering en het blijvend periodiek verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin.

4.10 Heikikker

De heikikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland. Ook komt de soort voor in de omgeving van bos en struweel. De heikikker is duidelijk een cultuur afhankelijke soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. Daarnaast komt de soort voor in kleine geïsoleerde wateren en in sloten (zie figuur 4.14). De landelijke trend van heikikker laat een stabiele situatie zien (BIJ12, 2017b). De soort vertoont een matig ongunstige landelijke staat van instandhouding in Nederland (Wageningen UR, 2019). De staat van instandhouding in Gelderland is onbekend, maar er is geen reden om aan te nemen dat deze anders is dan de rest van de populatie (tabel 4.10).

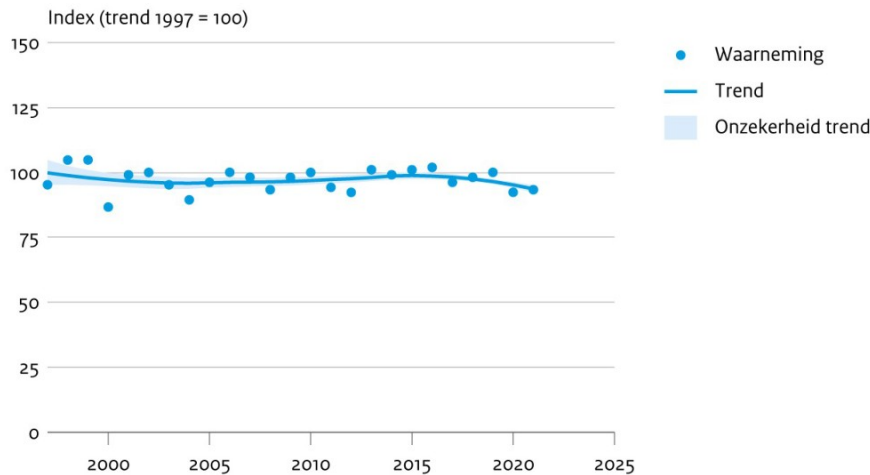
Tabel 4.10 Beoordeling staat van instandhouding heikikker in Nederland

Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Gunstig	Gunstig	Matig ongunstig	Matig ongunstig	Matig ongunstig

Figuur 4.14 Verspreiding van heikikker binnen Nederland in de kilometerhokken (NDFF)

Verpreiding van heikikker

Bron: NEM (RAVON, CBS)

CBS/sep22
www.clo.nl/nh155304

Figuur 4.15 Trendontwikkeling van de verspreiding van heikikker in Nederland

Bij de start van de sanering is slechts tijdelijk een klein deel van het leefgebied aangetast. Na afronding zal er al snel weer een vergelijkbare situatie zijn. In de nabije omgeving is voldoende alternatief leefgebied waardoor de lokale populatie voldoende mogelijkheden heeft om op en nabij de locatie te kunnen blijven. Indien toch mogelijk aanwezige verblijfplaatsen voor overwintering verwijderd moeten worden tijdens het voortduren van de sanering of door het verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin worden deze ruimschoots gecompenseerd. Daarnaast wordt altijd rekening gehouden met de kwetsbare periodes. Negatieve effecten voor de staat van instandhouding van heikikker zijn hiermee uitgesloten bij het voortduren van de sanering en het blijvend periodiek verwijderen van vegetatie binnen de proeftuin.

5 Conclusie en samenvatting

Op basis van de bovenstaande onderbouwing wordt geconcludeerd het aanpassen en verlengen van de ontheffing zeer benodigd is vanuit volksgezondheid. Daarnaast heeft het langer doorgaan met de grondwatersanering en het periodiek verwijderen van vegetatie ter plaatse van de proeftuin geen effect op de staat van instandhouding van de soorten binnen de vergunning.